

Силабус
навчальної дисципліни
ПРОГРЕСИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ОБРОБКИ
КОНСТРУКЦІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ

2025-2026 навчальний рік

Освітня програма: «**СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ТЕХНОЛОГІЇ)**»

Спеціальність: А4 Середня освіта (Технології)

Галузь знань: 01 Освіта

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Викладач	Перегудова Валентина Іванівна
Посилання на сайт	https://edu.bdpu.org/course/view.php?id=615#section-0
Контактний тел.	050 184 26 89
Е-mail викладача:	peregonta@gmail.com
Графік консультацій	Четвер 18.00-18.40; субота 13.00-14.15

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
5/150	20	20	110	залік

Семестр: перший

Мова навчання: українська

Ключові слова: технологічний процес, машинобудування, заготовка, деталь, операція, точність, обробка, складання, вал, отвір.

Мета та предмет курсу: практичне оволодіння здобувачами вищої освіти основами проектування технологічних процесів, що є спільними для різних галузей машинобудування та способів реалізації окремих її етапів.

Компетентності та програмні результати навчання:

- ЗК 5. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети (лідерська компетентність).
- СК 5. Здатність до прийняття рішень щодо професійного розвитку.
- СК 6. Здатність до організації освітнього процесу у закладах загальної середньої, позашкільної освіти.

- СК 7. Здатність до комплексного використання техніко-технологічних знань на практиці.
- СК 8. Здатність до упровадження технологічних процесів виробництва, контролю якості елементів і вузлів різного призначення; виконання і використання необхідних схем, ескізів, графіків, креслень, розрахунків.
- ПР 3. Здатність використовувати знання сучасних проблем науки і освіти для вирішення професійних завдань, самостійно засвоювати нові методи наукового дослідження.
- ПР 6. Здатність використовувати механізми постійного самовдосконалення в професійній освіті, мотивувати учнів до саморозвитку.
- ПР 9. Здатність використовувати професійно-педагогічні, техніко-технологічні та економічні знання, вміння, навички для розв'язання практичних завдань в освітній галузі.
- ПР 10. Здатність до практичного втілення в освітній процес закладів загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної) освіти сучасних освітніх, інноваційних та промислових технологій.

Зміст курсу:

Тема 1. Загальні принципи проектування технологічних процесів.

Виробничий та технологічний процес. Елементи технологічного процесу. Поняття про концентрований, диференційований типовий процеси. Типи виробництва. Види обробки в машинобудуванні. Поняття про точність розмірів і форм. Розсіювання розмірів під час обробки. Шорсткість поверхонь. Принципи базування.

Тема 2. Обробка деталей типу валів.

Інструменти для обробки тіл обертання. Статичні та кінематичні геометричні характеристики різальної частини металорізальних інструментів. Класифікація верстатів токарної групи.

Тема 3. Обробка отворів.

Процес свердління. Процес зенкерування та розвертання. 3. Верстати для обробки отворів.

Тема 4. Обробка плоских поверхонь і пазів.

Призначення процесу фрезерування. Зустрічне й попутне фрезерування. Елементи режиму різання при фрезеруванні. Призначення і типи фрезерних верстатів. Будова горизонтально фрезерного верстата.

Тема 5. Обробка різьбових поверхонь.

Процес обробки різьбових поверхонь мітчиком і плашкою. Процес нарізування різьби різцем. Процес фрезерування різьбових поверхонь.

Тема 6. Обробка фасонних поверхонь.

Інструмент для обробки фасонних поверхонь. Обробка прохідними різцями. Обробка фасонними різцями. Контроль фасонних поверхонь.

Тема 7. Обробка зубчастих коліс і шліцьових поверхонь.

Методи обробки зубчастих коліс. Фрезерування зубчастих коліс. Зубодовбання зубчастих коліс. Шевінгування зубчастих коліс. Шліфування зубчастих коліс.

Тема 8. Технологія складання виробів.

Загальні принципи складальних процесів в машинобудуванні. Характеристика та види з'єднань деталей. Методи та організаційні форми складання. Оснащення та інструмент складальних цехів. Досягнення точності при складанні деяких з'єднань. Балансування деталей машин, що обертаються в процесі роботи. Контроль і випробування деталей та машин.

Тема 9. Напрями розвитку технології машинобудування.

Типізація процесів і операцій в сучасному машинобудуванні. Комплексні технологічні процеси. Нові технологічні способи та методи обробки. Розробка технологічних процесів за допомогою електронно-обчислювальної техніки. Оптимізація технологічних процесів.

Методи навчання: рішення задач (технічні, технологічні, конструкторські) проблемного викладання (проблемна дискусія, проблемно-пошуковий), дослідницький, виконання проєктів, словесні (лекція, пояснення, розповідь, ілюстрування), репродуктивні (письмові, графічні, творчі, діагностичні вправи), практичні роботи, демонстрування, самостійне спостереження.

Методи контролю і самоконтролю у навчанні: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, комбіноване опитування, письмовий і тестовий контроль, самоконтроль і самооцінка.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами («Кодекс доброчесності університетської спільноти Бердянського державного педагогічного університету» (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2025/11/kodeks_dobrochesnosti_universytet_skoji_spilnoty_bdpu1.pdf)), а саме: самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни; посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Політика використання штучного інтелекту визначається положенням БДПУ

(https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2025/09/polityka_vykorystannya_shtuchnog_o_intelektu_v_osvitnomu_proczeni_berdyanskogo.pdf), зокрема при підготовці до практичних занять дозволено часткове використання ІІІ для структурування матеріалу, підготовки презентацій, перекладання джерел з інших мов, забороняється копіювання та генерація неправдивих фактів, забороняється використовувати в контрольованому середовищі під час проведення заліку.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: освітні платформи інтерактивної взаємодії у форматі відео-конференції ZOOM, Google Meet; віртуальне навчальне середовище Moodle університету, що містить навчально-методичний комплекс дисципліни для ефективної взаємодії, самоосвіти та контролю освітніх результатів здобувачів; Google-сервіси (Keep, документи, презентації, форми, чат, календар, диск); ноутбук HP 255 G9 (6A1A9EA; мультимедійний проектор Optima GT 1080e; екран; верстати; різальні інструменти; мікрометр аналоговий; штангенциркуль.

Система оцінювання та вимоги: внутрішня університетська 100-бальна шкала. Після вивчення навчальної дисципліни їх результати конвертуються в шкалу ECTS шляхом ранжування навчальних досягнень.

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Узагальнені критерії оцінювання:

- «А», 90–100 балів – здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, уміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, уміє використовувати набуті компетентності для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, пере-

- конливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування й нахили;
- «В», 78–89 балів – здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв’язує вправи й задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна;
  - «С», 65–77 балів – здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, у цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок;
  - «D», 58–64 бали – здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання й розуміння основних положень; із допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих;
  - «Е», 50–57 бали – здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні (обсяг набутих компетентностей здобувача відповідає мінімальним критеріям);
  - «FX», 35–49 балів – здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу (до 20 %);
  - «F», 1–34 бали – здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання й відтворення окремих фактів, елементів, об’єктів.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота									Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	
10	20	10	10	10	10	10	10	10	100

Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основна

1. Основи технології машинобудування. Навчальний посібник, Вінниця: ВНТУ, 2021. – 90 с.
2. Гурин В.А., Востріков В.П., Кузмич Л.В. Основи промилових технологій і матеріалознавства: навч. Посібник, – Рівне : НУВГП, 2019. – 310с.

https://ep3.nuwm.edu.ua/13772/1/%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D1%81%D0%BB%D0%BE%D0%B2_%D1%82%D0%B5%D1%85%D0%BD%D0%BE%D0%BB_1%281%29.pdf

3. Бучинський М.Я., Горик О.В., Чернявський А.М., Яхін С.В. Онови творення машин / [За редакцією О.В. Горика, доктора технічних наук, професора, заслуженого працівника народної освіти України]. – Харків : Вид-во «НТМТ», 2017. — 448 с.
4. Основи технології машинобудування. Частина 2. Самостійна та індивідуальна робота студентів : навч. Посіб. / Дерібо О.В., Дусанюк Ж.П., Репінський С. В., Сухоруков С. І.– Вінниця : ВНТУ, 2021. – 90 с.
5. Технологічні основи машинобудування. [Електронний ресурс]: навчальний посібник для студентів спеціальності 131 «Прикладна механіка»; 133 «Галузеве машинобудування» / Ю.М. Малафєєв; КПІ ім. Ігоря Сікорського. - Електронні текстові дані (1 файл: Мбайт). - Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. - 201 с. https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/46028/1/TOM_NP.pdf

Допоміжна

6. Бочков В.М., Сілін Р.І., Гаврильченко О.В. Металорізальні верстати: навч. посібник. Львів: Видавництво Національного університету Львівська політехніка, 2009.
7. Перегудова В.І. Стандартизація, управління якістю і сертифікація [навчальний посібник] / В.І. Перегудова – Бердянськ: БДПУ, 2015. –250 с. (лист МОН України № 1/11 - 5247 від 17.04.12р.).

Інтернет-ресурси

8. Сайт бібліотеки БДПУ <http://edu.bdpu.org>
9. Сайт БДПУ <http://bdpu.org>
10. https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/57993/3/Konspekt_lektsiy%CC%86_materialoznavstvo_2023.pdf
11. https://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2021/Deribo_P2_2021_90.pdf
12. https://pitbddma.org.ua/wp-content/uploads/2018/02/%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D1%97_%D1%82%D0%B5%D1%85%D0%BD%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3.%D0%BC%D0%B0%D1%88%D0%B8%D0%BD..pdf